

בש"פ 6565/16 - מוסטפא מצארווה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6565/16

כבוד השופטת ע' ברון
מוסטפא מצארווה

לפני:
העורר:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-מ"ת
48477-12-15 שניתן על ידי כבוד השופט מ' ברק נבו
ביום 22.8.2016

א' באלול התשע"ו (04.09.16)

תאריך הישיבה:

עו"ד דרוויש נאשף
עו"ד סיגל בלום

בשם העורר:
בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופטת מ' ברק נבו) ב-מ"ת 48477-12-15 מיום 22.8.2016, שבגדרה דחה בית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 7.2.2016 (כבוד השופטת ד' מרשק מרומ) שהורתה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. כנגד העורר ביחד עם אחר, בן דודו (להלן: מוחמד), הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של נשיאת נשק ונשיאת תחמושת לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי העובדות המתוארות בכתב האישום, ביום 14.12.2015 בשעה 02:00 לערך נסעו השניים ברכב בטיבה ונתפסו כשהם נושאים נשק המונח על שטיח במושב הנוסע שליד הנהג באופן גלוי לעין, ובתוכם מחסנית דרוכה שבה 12 כדורים וכדור נוסף בבית הבליעה של הנשק. במהלך הנסיעה הבחינו הנאשמים בניידת משטרה, שאז נסעו לאחור בניסיון להימלט ונעצרו בסמוך לאחר מכן על ידי ניידת

נוספת שהייתה גם כן במקום. מדובר בכלי נשק שנגנב עוד ביום 12.4.2010 מן הבעלים החוקיים שלו בגבעתיים. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה נגד העורר ומוחמד בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בהחלטה מיום 5.1.2016 קבע בית המשפט (כבוד השופט ד' מרשק מרום) כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית ביחס לשני הנאשמים וכי קמה עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות. בשלב זה הורה בית המשפט על עריכת תסקירי מעצר בעניינם.

3. בתסקיר שניתן בעניינו של העורר ביום 3.2.2016 (להלן: התסקיר הראשון) ולאחר בחינת חלופות המעצר שהציע, קבע שירות המבחן שאלה לא נמצאו הולמות ומפחיתות סיכון ומשכך לא בא בהמלצה על שחרורו ממעצר. בישיבה שהתקיימה ביום 7.2.2016 ולנוכח האמור בתסקיר הסכים סנגורו של העורר למעצרו עד תום ההליכים תוך שצוין כי ככל שיעלה בידי העורר להציע חלופת מעצר מתאימה – תוגש בקשה בהתאם. יצוין כי גם לגבי מוחמד לא נמצאה חלופת מעצר מתאימה באותה עת ובסופו של דבר בית המשפט הורה על מעצרו של השניים עד תום ההליכים. יצוין כי מוחמד הגיש ערר על החלטת המעצר לבית משפט זה, ובמהלך הדיון בערר הודיעה באת-כוח המדינה כי אם תימצא חלופת מעצר ראויה ביחס אליו – לא תתנגד לשחררו לאותה חלופה. משניתנה הצהרה זו מחק בא-כוחו של מוחמד את הערר ופנה בבקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי. בעקבות כך, בהחלטה מיום 15.6.2016 (כבוד השופט ז' בוסתן) שוחרר מוחמד למעצר בית מלא ובתנאים כפי שפורטו בהחלטה בבית דודו ורעייתו בטיבה. זמן קצר לאחר מכן הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בעניינו שלו, כאשר לדבריו יש בידיו להציע חלופה חדשה מאלו שנבחנו על ידי שירות המבחן בתסקיר הראשון. משהוגשה הבקשה לעיון חוזר הורה בית המשפט המחוזי על קבלת תסקיר משלים וכזה אמנם הוגש ביום 12.7.2016 (להלן: התסקיר השני). בתסקיר ישנה התייחסות מפורטת למפקחים שהוצעו – אחותו של העורר וגיסו וכן דודתו – בביתם של האחות והגיס שנמצא בטיבה, אך נטען שממוקם בקצה האחר ממקום מגוריו של העורר, ומשכך בריחוק מסביבתו החברתית השולית. בסופו של תסקיר זה בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את העורר למעצר בית בחלופה המוצעת; אלא משהובא התסקיר השני לפני בית המשפט המחוזי (כבוד השופט מ' ברק נבו, החלטה מיום 20.7.2016) סבר בית המשפט כי הגם שהמפקחים המוצעים נמצאו טובים וסמכותיים, לא די בכך שכן המיקום של החלופה צריך שיהא בריחוק גיאוגרפי מטיבה, שם מתגורר העורר. לפיכך צוין בית המשפט כי שומה על העורר להציע חלופה אחרת וכי אם הדבר ידרוש שינוי מפקחים – אלה יבחנו. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי תסקיר משלים נוסף שיוגש יתייחס גם לרמת המסוכנות העדכנית של העורר – בהינתן שהתייחסות כזאת חסרה בתסקיר השני.

4. משנקבע דיון המשך בבקשה לעיון חוזר ליום 2.8.2016, לפני מי ששימשה באותה עת שופטת תורנית (כבוד השופטת ד' מרשק מרום), סבר בית המשפט שראוי שהמותב שכבר דן בעניינו של העורר ובקיא בו (כבוד השופטת מ' ברק נבו) הוא שיידרש לבקשה; ומשכך, נקבע כי הדיון לגופה של הבקשה לעיון חוזר יידחה בהתאם. עם זאת, ביקש בית המשפט "לנצל" את הזמן עד הדיון הנדחה, והורה על בחינת היתכנות החלופה של מעצר באיזוק אלקטרוני בביתם של האחות והגיס, וזאת ללא שבית המשפט הביע עמדה אם יש בכלל מקום בנסיבות המקרה להורות על מעצר באיזוק כחלופה למעצר מאחורי סורג וברח.

דיון בפני בית המשפט (כבוד השופטת מ' ברק נבו) אמנם התקיים ביום 22.8.2016, שאז הונח בפני בית המשפט התסקיר המשלים הנוסף, מיום 10.8.2016 (להלן: התסקיר השלישי). בתסקיר זה התייחס שירות המבחן לאפשרות מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח הערבים שעומים נפגש שירות המבחן זה מכבר והתרשם לטובה מהם ומיכולתם לפקח על העורר; והמליץ על אפשרות זו. בפני בית המשפט הונח גם דו"ח מנהל היחידה לפיקוח אלקטרוני שמצא כי קיימת היתכנות לפיקוח אלקטרוני בבית משפחת האחות והגיס בטיבה (להלן: בית משפחת ג'אבר) – היא החלופה המוצעת. אלא שבית המשפט המחוזי סבר אחרת ולא קיבל את המלצת שירות המבחן. לדבריו, לא חל

כל שינוי מאז שבית המשפט הביע דעתו שלא די בכך שהמפקחים נמצאו ראויים - וצריך גם שמקום הפיקוח יהיה בריחוק מסוים מטייבה; וחלופה כזו לא הוצעה. עוד ציין בית המשפט כי גם בתסקיר השלישי אין התייחסות מפורשת למסוכנותו של העורר, ומה נשתנה בעניין זה מאז התסקיר הראשון. משכך, נדחתה הבקשה לעיון חוזר והעורר בשלב זה נותר במעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח. החלטה זו מיום 22.8.2016 היא כאמור נושא הערר שלפניי.

5. לאחר שעיינתי בערר על נספחיו והוספתי ושמעתי את טיעוני באי-כוח הצדדים בדיון - סבורתני כי כיום, בחלוף כמעט 9 חודשים ממעצרו של העורר עד תום ההליכים; ומשנמצאו המפקחים המוצעים (האחות, הגיס והדודה) מתאימים וסמכותיים על ידי שירות המבחן, ובית המשפט המחוזי לא סבר אחרת; וכאשר מלכתחילה האפשרות שעלתה על הפרק הייתה חלופה למעצר בית ולא איזוק; אזי עתה משמדובר על מעצר באיזוק אלקטרוני, דומה כי יש בכך כדי להדק את הפיקוח במידה שהעובדה שמיקום המעצר הוא בטייבה - מקום מגוריו של העורר - לא צריכה להוות "מחסום" בידי העורר. כך גם משנראה כי אין בידי העורר להציע חלופה מחוץ לטייבה, ומשעה שהובהר כי החלופה המוצעת היא בקצה השני של העיר ובריחוק מהסביבה החברתית שלו. אף אין להתעלם מכך שמוחמד, שהאישום מיוחס לו בצוותא עם העורר, שוחרר זה מכבר למעצר בית, גם כן בטייבה. אמנם יש שוני בין השניים, כאשר מוחמד כבן 19 והעורר כבן 26; למוחמד אין עבר פלילי ואילו לעורר עבר פלילי לא מבוטל. עם זאת, יש הבדל גם בתנאי השחרור, כאשר מוחמד שוחרר למעצר בית בפיקוח אנושי בלבד, ואילו בעניינו של העורר מדובר בחלופת מעצר באיזוק אלקטרוני בתוספת פיקוח אנושי. זאת ועוד. אמנם בתסקיר השלישי אין "שורה תחתונה" בהתייחס למסוכנותו של העורר, אולם ניתן ללמוד מהנאמר שם כי שירות המבחן בדעה - חרף המאפיינים הלא מחמיאים בהתנהלותו של העורר - שהעורר עשה דרך מסוימת לפחות מאז התסקיר הראשון, הן לעניין הפנמת הדברים, הן לעניין המוטיבציה לתקן את דרכיו.

סופו של דבר, אני קובעת כי התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי לצורך שחרורו של העורר למעצר באיזוק אלקטרוני בחלופה המוצעת - מיקום ומפקחים - ובתנאים מגבילים כפי שיורה בית המשפט; והכל גם בכפוף להמצאת אישור בדבר הימצאות נקודת חשמל בסמוך לקו בזק מתאים ובמרכז הבית, כפי שצוין בדו"ח ממצאי בדיקת ההיתכנות של פיקוח אלקטרוני.

ניתנה היום, א' באלול התשע"ו (4.9.2016).

ש ו פ ט ת